

Gençlik Gelecek, Gelecek Sosyalizmi!

Sosyalist
★ **Liseliler**

GENÇLİK DERGİSİ
Mayıs-Haziran
2026
41. Sayı
50 TL

**Memleket ve Gelecek İçin
Bu Düzeni Değiştireceğiz!**

**GÜCÜNÜ
GÖSTER!**

Merhaba

Okul sıralarından bu köhne düzene karşı mücadeleye edenlerin 41. sayısından merhaba!

Bu sayımızda, liselilerin sesini daha gür, daha örgütlü ve daha ulaşılabilir kılacak önemli bir adımı sizlerle paylaşmanın heyecanını yaşıyoruz: Liselilerin kendi sözünü söyleyeceği, üretimlerini paylaşacağı ve mücadelesini büyüteceği internet sitemiz artık yayında!

Bugün liseliler; eşitsiz, baskıcı ve geleceksizliğe mahkum edilmek istenen bir eğitim sisteminin içinde var olmaya çalışıyor. Ancak bizler biliyoruz ki bu düzen değiştirilebilir ve bu değişim, liselilerin birlikte düşünmesi, üretmesi ve dayanışmasıyla; liselilerin gücünü göstermesiyle mümkün.

Bugün emperyalist saldırganlığın arttığı bir dönemden geçen dünya ve ülkemiz bize bir kez daha gösteriyor ki, emperyalizm insanlığa savaş, sömürü ve ölüm getiriyor. Bu düzene karşı anti-emperyalist mücadelenin neden yükseltilmesi gerektiği açıktır. Dünya yol ayrımındadır, liselilerin yeri ise mücadeleden yanadır!

41. sayımızı ABD haydutluğunun arttığı bir dönemde çıkarmamız tesadüfi değildir. Dergimizi düzenin yarattığı savaşa karşı, anti-emperyalist mücadeleyi her yere taşımak, bağımsızlık mücadelesini büyütmek için çıkarıyoruz.

Mücadelenin sıralardan taşıp, alanları doldurduğu günler ise yaklaşıyor. 1 Mayıs'ta liseli gençlik taleplerini duyurmak için buluşuyor. Bugün liseli gençliğin sorunları memleketten bağımsız düşünülemez. Gericiliğin, sömürünün, yoksullaşmanın, adaletsizliklerin son bulmasının biricik yolu ise emekçilerin cumhuriyetinden geçmektedir. Liseliler sosyalizm mücadelesini 1 Mayıs'ta meydanlara taşımalı, gücünü göstermelidir.

-Sosyalist Liseliler Yayın Kurulu

4 MEMLEKET

EMPERYALİZM YENİLECEK, HALKLAR KAZANACAK

6 EĞİTİM

YUSUF TEKİN KIMIN BAKANI?

8 TARİHTEN İZLER

MUTLAK OLACAK GÜNÜMÜZ: 1 MAYIS

10 KARA

PATRONLARA KÖLE, TARİKATLARA MÜRİD

11 KIZIL

YENİ İNSANIN YARATILMASI,
YENİDEN İNŞA EDİLEN ÇOCUKLUK

12 SİZDEN GELENLER

KÜBA İÇİN İLK İŞARET FİŞEĞİ: 26 TEMMUZ HAREKETİ

14 KÜLTÜR SANAT

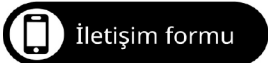
BRONX'TAN ENDÜSTRİYE: HİPHOP'IN DÖNÜŞÜMÜ

16 PORTRE

6 MAYIS'IN MİRASI: NEDEN MÜCADELE ETMELİYİZ?

19 ANLATIYORUZ

DÜNDEN BUGÜNE EMPERYALİZM VE NATO

İletişim formu

0553 740 92 89

@Sosyalistlise

@sosyalistliseliler

@SosyalistLise

sosyalistliseliler.org.tr

Künye: Birleşik Dijital ve Basılı Yay. Tic. Ltd. Şti adına

İmtiyaz Sahibi: Şeyda Atakoğlu **Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:** Mehmet Hadi Demir **Adres:** Fulya Mahallesi Büyükdere Cad. Torun Center No: 74d D:43 Şişli/ İstanbul

Basım Yeri: Mutlu Basım Yayın **Adres:** Davutpaşa Caddesi. Güven İş Merkezi C Blok No:256 34010 Topkapı / Zeytinburnu- İstanbul **Yayın Türü:** Süreli

Memleket ve Gelecek İçin Bu Düzeni Değiştireceğiz!

İçinde yaşadığımız düzenden, o düzenin yarattığı geleceksizlikten, umutsuzluktan, yoksulluktan, baskı ve hukuksuzluktan hepimiz büyük bir rahatsızlık duyuyoruz. Memleketimiz büyük bir karanlığın içerisinde sürüklenmiş durumda. Üniversitelerimiz ve liselerimiz nitelikli eğitimden, doğayı, hayatı, toplumu, tarihi öğreneceğimiz bilimsellikten tamamen koparılmış durumda. Sosyal aktivite adı altında önümüze getirilen etkinlikler ya gerici tarikatlara ya girişimcilik ve kariyer denilerek sermaye sınıfına hizmet ediyor. Milyonlarca genç tüm bu kuşatılmışlığın içerisinde hayatta kalmanın, geleceğini kurmanın, öğrenmenin, yeni hobiler edinmenin, sanatla ilgilenmenin, eğlenmenin arayışında.

Memleketimiz bu noktaya durduk yere ya da tesadüfen gelmedi. Sermaye düzeni ve temsilcisi olan AKP iktidarı ülkemizi adım adım emperyalist projelerin, sömürünün, özelleştirmelerin, gerici tarikat ve cemaatlerin, kadın düşmanlığının pençesine itti. Türkiye’de AKP’nin kurduğu rejimin işlemesi için toplumun teslim alınması gerekmektedir.

İktidara geldiklerinden bu güne çabaları teslim alınmış, boyun eğen, ses çıkartmayan bir ülke yaratmaktı. Bunun başarıya ulaşmasının en önemli koşullarından biri ise gençliğin sindirilmesi idi.

Denediler; her seferinde gençliğin tepkisiyle, eşit ve özgür bir yaşama

olan bağlılığıyla karşılaştılar. Memleketimiz büyük Haziran direnişinde, üniversitelilerin ayağa kalktığı büyük eylemlerde, YGS şifre skandalına karşı liseli gençliğin sokakları doldurup taşımasıyla, 19 Mart’ta gençliğin baskı ve hukuksuzluğa karşı başkaldırmasıyla bugünlere geldi. Ne üniversiteli ne de liseli gençlik boyun eğdi, teslim oldu.

Teslim olmadık ama bu düzene, emperyalistlere, geleceğimizi avucunda sananlara, bizlere insana yakışmayacak bir yaşamı reva görenlere dur diyecek; memleketi ve geleceğimizi ellerimize alacağımız o mücadeleyi henüz başlatabilmiş durumda değiliz.

Bugün ise dünyanın, bölgemizin, ülkemizin içinden geçtiği süreç bizlere “hazırlanın” demektedir.

Ya barbarlık ve haydutluk yükselecek ya insanca bir düzenin kavgasına giden yol güçlendirilecek ve o yol hep birlikte yürünecek.

Ya memlekettten ve kendimizden umudumuz kesilecek ya da sömürenlerin, diktatörlerin, halkların düşmanı olan emperyalistlerin tarihçe çok kez yenildiğini bilerek, bu ülkenin ilerici birikimine güvenerek sahip çıkacağız memlekete ve geleceğimize.

Eşitlik için, özgürlük için, geleceğimiz için, haklarımız için atılan her adımda, bu toprakların ayağa kalktığı her kesitte içimizde dolan umudu

ve gücü birbirimize hatırlatmak, bu gücü diri tutmak ve örgütlülüğe çevirmek durumundayız.

Çağrımız sana.

Korkmadın, yılmadın, boyun eğmedin. Bazen karamsarlığa sürüklendin, çoğu zaman ne kadar için el vermese de düzen partilerinin projelerine ve adaylarına yöneldin. Bunu memlekete ve geleceğine sahip çıkmak için yaptın.

Diyoruz ki:

Umutsuzluğu, karamsarlığı, sahte umutları it elinin tersiyle. Biz buradayız! Emperyalistlere karşı halkların sesi olan da, gericiliğe karşı laikliği haykıran da, sömürü düzenine karşı sosyalizm mücadelesini yükseltenler de bizleriz!

Memleketi ve geleceğimizi kazanmak için bu düzenle büyük bir mücadeleye girişmeye çağırıyoruz ve bu mücadelede senin de sesin olsun istiyoruz.

GÜCÜNÜ GÖSTER!

Emperyalizm Yenilecek, Halklar Kazanacak!

Emperyalist saldırganlığın arttığı, dünyada ve bölgemizde ABD emperyalizminin haydutluk çağına geçtiği bir dönemde bununla paralel yeni bir mücadele döneminde dergimizin yeni sayısını çıkarıyoruz. Biz bu yazıyı yazarken İran halkına yönelik saldırılar bir ateşkes ile şimdilik azalmış bulunuyor. Biraz geriye dönüp baktığımız zaman 40 gün önce emperyalist ABD ve Siyonist İsrail, İran'a yönelik ağır bir saldırıya, katliama girişti.

Haydut ABD'nin saldırılarıyla başlayan bu savaş, emperyalizmin bugüne kadar bölgemizde ve dünyada giriştiği ne ilk savaş oldu ne de son olacaktır, insanlık emperyalist kapitalist düzene son vermediği sürece. Yapısı gereği sürekli krizler üreten bu düzen, ürettiği krizleri aşmak için emeğe yönelik saldırılarını artırırken aynı zamanda başka ülkeleri işgal ederek, savaşlar başlatarak, arkasında katliamlar bırakarak ayakta kalmaya devam edebiliyor ancak.

Bugün ise bütün günah Trump isminde ve onun 'deliliğinde' bulunuyor. Suriye'de IŞİD barbarlığının kalıntılarının iktidara taşınması, Venezuela başkanın kaçırılması ve ülke ekonomisine el konulması, Filistin halkının katledilmesi, Küba'ya yönelik var olan ambargonun ağırlaştırılarak başka bir boyuta taşınması ve son olarak İran'a yönelik saldırılarla birlikte başlayan savaş... Bunların hepsinde orta doğu ve tüm dün-

ya halklarının baş düşmanı haydut Trump'ın imzası bulunuyor ama ülkemizde olduğu gibi dünyada da düzenden bağımsız bir yere konularak mücadele eksenin sadece tek adama karşı yöneltilmesi düzenin bu figürleri yarattığı ve ihtiyacı olduğu gerçeğini gizliyor, perdeliyor.

“

Yapısı gereği sürekli krizler üreten bu düzen, ürettiği krizleri aşmak için emeğe yönelik saldırılarını artırırken aynı zamanda başka ülkeleri işgal ederek, savaşlar başlatarak, arkasında katliamlar bırakarak ayakta kalmaya devam edebiliyor ancak.

”

Haydut ABD'nin Bugün İran halkını, 'İran medeniyetini yok edeceğim' diyerek tehdit etmesinin, emperyalizmin meşruluk arayışında dahi olmadan bu kadar haydutça saldırmasının arkasında ise bir yanıyla doğal zenginlikler diğer bir yanıyla ise yaşadığı kriz, sıkışma başlıkları ve dünyada değişen denklemler yer alıyor. Reel sosyalizmin çözülmesiyle birlikte emekçi sınıfların, dünya halklarının eşitlik ve özgürlük mü-

cadelesinde kutup yıldızı olan Sovyetler Birliği dağılmış, iki kutuplu dünya düzeni değişmiş, emperyalizmin rahat rahat at koşturduğu ve Orta Doğu'yu kan gölüne çevirdiği bir tablo oluşmuştur.

Bugün geldiğimiz noktada ise değişen denklem çok kutuplu bir dünya düzenini yaratmış, emperyalist kapitalist düzen içerisinde ABD'nin; Rusya, Çin ve İran'ın gelişimine, ekonomik olarak güçlenmesine, düzen içerisinden kapladığı alana karşı daha çok saldırganlaştığı Latin Amerika ve Orta Doğu'da yeni saldırıları başlattığı yeni bir haydutluk evresine geçmiştir.

Orta Doğu'da savaşın yeni olmadığı, İran'a yönelik bir müdahalenin, saldırının ise bir vadedir beklendiği, Emperyalist başat güç ABD ve ileri üssü olan İsrail'in ise bölgede on yıllardır süren işgali ve katliamı tüm dünya tarafından görünürken, halklar nezdinde bir meşruluğu olmadığı ve insanlığın bu barbarlığı kabul etmediği de bir gerçek olarak önümüzde duruyor.

Ülkemize döndüğümüz zaman ise siyasal İslamcı AKP iktidarının söylemsel olarak barışı ve güvenliği ürettiği ancak emperyalizmle kurduğu ilişkileri ve yüklendiği misyonla birlikte ülkemizi ve emekçi halkımızı büyük bir ateşin içerisine atmaktadır.

Meydanlardan Filistin için göz yaşı döken ancak İsrail ile ticaret yapan bir iktidar gerçeğini AKP'nin bütün çabasına rağmen gizleyemediği iki yüzlü tutumu önümüzde durmaktadır. Bugün İran'a yönelik müdahale nasıl tesadüf değilse ülkemizin içerisinden geçtiği bu karanlık kesitte tesadüf değildir. İşbirlikçi AKP iktidarının adına 'terörsüz Türkiye' dediği süreç ve yeni anayasa gündemi, Suriye'de çihatçıların iktidara taşınması ve Kürt hareketinin düzene entegrasyonu, İran'a yönelik emperyalist müdahale birbirinden bağımsız okunamayacak bir dizi gündem olarak önümüzde durmaktadır.

Emperyalizmin bölgeyi dizaynı noktasında görev üstlenen AKP iktidarı başlattığı çözüm süreciyle birlikte yıllardır var olan sorunları iktidarlara sürecinde çözdüğünü, dışarıda ise güçlü bir tablo çizen, Trump'ın iyi bir dostu olabilen bölgede etkin bir faktör olduğunu anlatan bir iktidar var. Evet AKP iktidarı bugüne kadar emperyalizmle iyi ilişkiler kurmuş, Suriye'nin yıkımında taşeronlardan biri olmuş, en iyi yerli işbirlikçiler listesini yaparsak adını ilk sıraya yazdırabilen bir iktidar olmuştur. AKP bütün bu adımları atarken ülkemizdeki anti-emperyalist mayayı ve gençliğin emperyalizme karşı bağımsızlık için mücadeleyi yükselttiğini unutmuşa benziyor.

“

Emperyalizmin bölgeyi dizaynı noktasında görev üstlenen AKP iktidarı başlattığı çözüm süreciyle birlikte yıllardır var olan sorunları iktidarlara sürecinde çözdüğünü, dışarıda ise güçlü bir tablo çizen, Trump'ın iyi bir dostu olabilen bölgede etkin bir faktör olduğunu anlatan bir iktidar var.

”

AKP'nin işbirlikçiliği ve timsah göz yaşlarının yanında düzen muhalefetinin bölgemizde yaşanan gelişmelere dair nasıl yaklaştığını ise bir örnek ile dergimizin bir önceki sayısında açmıştık:

“NATO'ya sunulan ve İran'ı 'bölgesel tehdit' olarak ilan eden raporun altında CHP'nin imzası var. İran'ın Çin, Rusya, KDHC ile olan ilişkisini 'Batı karşıtı iş birliği eksenini' olarak değerlendiren CHP; NATO'nun Orta Doğu'da genişlemesini savunarak Körfez Arap ülkelerinin de NATO'ya alınmasını istedi. İktidar ve muhalefet, farklı ülkelerde aynı emperyalist çizgide buluşuyor. CHP'nin NATO'ya bağlılık politikası, onun sınıfsal kökenine işaret ediyor. 'Batı ile entegrasyon' adı altında bağımlılık, ucuz emek gücü ve ABD'nin kafasına göre

at koşturabildiği bir Orta Doğu... CHP'nin Brüksel raporlarıyla Erdoğan'ın Washington pozları arasında bir fark yok. İkisi de iktidarıyla muhalefetiyle aynı sınıfın, aynı sermaye düzeninin temsilcileri.”

Ülkemizin ve dünyanın içerisinden geçtiği bu karanlık emekçilerin, kadınların ve gençlerin mücadelesi ile dağılacaktır. Gençlik hareketi açısından ise Ankara'da yapılması planlanan NATO zirvesine kadar uzanacak bir anti-emperyalist mücadele hattının örülmesi, gençliğin 68'den bugüne emperyalizme karşı 'yankee go home' sloganı ve denizlerden devralınan bağımsızlık mücadelesinin yükselmesi gerekmektedir ve yükselecektir!

Yusuf Tekin Kimin Bakanı?

Eğitim, son yıllarda siyasal iktidarın ideolojik yönelimleri ve piyasa ihtiyaçları doğrultusunda yeniden şekillenmiştir. AKP döneminde eğitim politikaları, eleştirel yurttaş yetiştirmekten çok işgücü piyasasının taleplerine uygun, esnek ve düşük maliyetli emek üretmeye, dindar kindar nesil yaratmaya odaklanmıştır. Bu nedenle eğitimdeki dönüşüm, pedagojik tercihlerden, toplumun çıkarından ziyade iktidarın ekonomi politikaları ve sermaye ile kurduğu ilişkiler çerçevesinde şekillenmektedir.

AKP döneminde eğitimde dinsel-leştirme politikaları belirgin biçimde artmıştır. Müfredatta dini içeriklerin genişletilmesi, imam hatip okullarının yaygınlaştırılması ve eğitimin manevi değerler üzerinden tanımlanması, iktidarın toplumsal rıza üretme stratejisinin önemli bir parçası olarak öne çıkmaktadır. Din, bu bağlamda yalnızca inanç alanı-

“

AKP döneminde eğitim politikaları, eleştirel yurttaş yetiştirmekten çok işgücü piyasasının taleplerine uygun, esnek ve düşük maliyetli emek üretmeye, dindar kindar nesil yaratmaya odaklanmıştır.

”

la sınırlı kalmayıp, otoriteye bağlılığı, sabrı ve kaderciliği teşvik eden bir ideolojik çerçeve olarak eğitim sistemine yerleştirilmektedir. Böylece eğitim, hem sömürü düzeninin sorgulanmasını zorlaştıran hem de siyasal iktidarın meşruiyetini güçlendiren bir araç işlevi görmektedir.

2012’de yürürlüğe giren 4+4+4 sistemiyle kesintisiz eğitim kaldırılmış, öğrencilerin erken yaşta imam hatip okullarına yönelmesinin önü açılmıştır. Bu süreçte dini eğitim yaygınlaştırılmış, meslek liseleri artırılmış, nitelikli okullar proje okulu statüsüne alınmış ve eğitim kadrolarında ideolojik dönüşüm güçlendirilmiştir. AKP sadece eğitim modeliyle toplumu kuşatma altına almıyor, eğitimin her biriminde ideolojisini işliyor. Okul müdürüyle, müfredatıyla, öğretmenleriyle, sınav sistemiyle... Gerici ve niteliksiz okullarda çocuklarını okutmak istemeyen aileler ise özel okullara mecbur bırakılmış, AKP iktidarıyla daha da yoksullaşan toplum ise bir de özel okul masrafiyla karşı karşıya bırakılmıştır. AKP iktidarı döneminde eğitime yönelik gerici müdahaleler olmuş, eğitim modeli sermaye düzeninin ihtiyaçlarına yönelik başka bir evreye geçmesi gerekmiş ve bu dönüşümün planlayıcısı ve uygulayıcısı ise Yusuf Tekin olarak yetiştirilmiş ve bakanlığa yerleştirilmiştir.

Yusuf Tekin üniversite yıllarında bugününü temsil eden ideolojik çekirdekten yetiştirilmiş. Osmanlı seviciliği ile bilinen Nurettin Topçu’dan eğitim almıştır. 2013-2018 yıllarında eğitim müsteşarlığı yapan Tekin, AKP iktidarı için önemli bir isimdir. Öyle ki rektör olması için bir gecede cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılmış ve 2 gün sonra rektör

olarak atanmıştır. Yusuf Tekin bugünkü eğitim sisteminin alt yapısını oluşturan biridir. 4+4+4, TEOG, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli gibi projelerde ismi en üst sıralardadır. Yeni modelde eğitim yerine “maarif” kelimesinin kullanılması dahi bir tesadüf değildir, bilinçli bir tercih olduğu görülmektedir. Osmanlı seviciliği yapanlar bugün Türk-İslam anlatısında kullanılan maarifi eğitimin ideolojik bir aygıt ve yaratmak istediği toplumsal düzene kanallize etmesinin bir örneğidir.

Eğitimde dönüşüm süreci, Yusuf Tekin döneminde daha da görünür hale gelmiştir. Tekin’in söylemleri ve uygulamaları, eğitimi hem “sektörle uyumlu insan kaynağı yetiştirme” hem de “değerler eğitimi” ekseninde yeniden tanımlayan bir yaklaşımı sergilemektedir. Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) projesiyle patronlara ucuz işgücü sağlayan Tekin, Çevreme Duyarlıyım Değerlerime Sahip Çıkıyorum (ÇEDES) projesiyle tarikatlarla ve cemaatlerle protokol imzalıyor vakıflara mürid yetiştiriyor. Mesleki eğitim merkezlerinin genişletilmesi, öğrencilerin erken yaşta işletmelerle ilişkilendirilmesi ve vakıf protokollerinin sürdürülmesi, eğitimin piyasa ile ideoloji arasında kurulan çift yönlü bir mekanizma haline getirildiğini göstermektedir.

Tarikatçı Bakan Tekin bir konuşmasında tarikat ve cemaatlara bağlılığını açıklar nitelikte “Sizin tarikat ve cemaat dediğiniz, sivil toplum kuruluşlarına teşekkür ediyor, protokoller yapmaya devam edeceğiz.” diyor. Siyasal islamcı iktidarın “dindar ve kindar nesil” projesi Tekin ile daha sistemli, daha planlı uygulanmaktadır.

Yusuf Tekin'i öne çıkaran bir diğer özelliği ise patronların bakanlığını yapması ve eğitimi onların ihtiyaçlarıyla şekillendirmesidir. Sermaye sınıfı yarattığı krizle birlikte artık sadece staj sömürüsüyle yetinemezken patronların imdadına koşan ise MESEM projesiyle Tekin oluyor. MESEM, eğitimi ucuz ve esnek işgücü teminine indirgeyen bir model olarak öne çıkmaktadır.

mediklerini belirtiyor. Bu sistemde yaşayan her genç gibi sosyal yaşamdan izole şekilde yaşamaya mecbur bırakılıyor.

Devletin ücret ve sigorta desteğiyle teşvik ettiği MESEM, patronlar açısından maliyetleri düşürürken, öğrencilerin pedagojik, akademik ve sosyal gelişimini ikinci plana itmektedir. İşyerlerinde; ağır çalış-

şananlar, bireysel ihmallerden çok, çocuk emeğini meşrulaştıran ve ucuz iş gücü ihtiyacını önceleyen politikaların sonucudur. MESEM'ci

Tekin, çocuk işçiliğinin kurumsallaşması yoluyla çocukların fiilen sömürülmesine ve katledilmesine zemin hazırlayan bir model üretmiştir.

“

Siyasal islamcı iktidarın “dindar ve kindar nesil” projesi Tekin ile daha sistemli, daha planlı uygulanmaktadır.

”

Bu sistemde öğrenciler haftanın büyük bölümünü işletmelerde geçirecek, eğitimden çok üretim sürecinin bir parçası haline gelmektedir. MESEM, öğrencileri “öğrenci” kimliğinden uzaklaştırıp “işçi” kimliğine bürüyor. 4 gün işte pratik eğitim, 1 gün okulda teorik eğitim olarak sunulan projede, yapılan araştırmalar MESEM’li öğrencilerin günde 12 saatten fazla, haftada 7 günü bulan çalışma günlerini gösteriyor, denetimsizlikle de patronlar destekleniyor. Haftanın çoğunda iş yerinde olan öğrenciler, araştırmada arkadaşlarıyla ve aileleriyle nitelikli zaman geçire

mak koşulları, yoğun mesai, fiziksel ve psikolojik baskı, tehdit, şiddet ve ölüm... Sadece 2025 yılında MESEM’de 94 çocuk düzene kurban edildi.

Bu yönüyle MESEM, eğitimi bireyin çok yönlü gelişimini sağlayan bir kamusal hak olmaktan uzaklaştırarak; gençleri erken yaşta sınıfsal konumlarına yerleştirerek kapitalist emek piyasasına uyumlu ve itaatkar olarak yeniden üretmektedir. MESEM, daha önce de var olan çocuk işçiliğinin devlet tarafından eğitim adı altında meşrulaştırmasıdır. Ya-

Bu nedenle bugün eğitimde yaşanan dönüşüm yalnızca geçmiş politikaların devamı değil, aynı zamanda Tekin döneminde daha sistemli ve açık biçimde sürdürülen yönelimdir. Bu yönelim, 22 yıllık AKP iktidarının hem sermaye ile kurduğu ekonomik ilişkilerin hem de toplumu yeniden şekillendirme hedefinin eğitim alanındaki güncel ifadesi olarak okunmalıdır.

Mutlak Olacak Günümüz: 1 Mayıs

Her sene meydanlarda kutlanan, reklamlarda kısa süreli emeğin övüldüğü, belki de artık anlamı kaybolsun diye yalnızca “tatil” günü olarak akıllarda kalan 1 Mayıs’ın, emek ve dayanışma gününün tarihini anlatmak bugün büyük bir önem taşıyor. Çünkü emekçi sınıflar ve emekçi sınıfların çocukları olarak tarihimiz direnişlerle, katliamlarla, zaferlerle, düşüşlerle, yükselişlerle dolu bir süreci kapsıyor ve bu tarihin içini boşaltmamak, unutturmamak bugün bir görev olarak da önümüzde duruyor.

1 Mayıs’ı hem çıkış noktasından hem dünyadaki hem Türkiye’deki

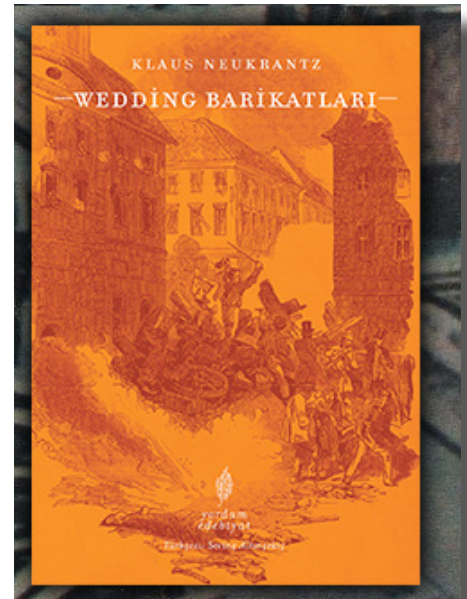
örneklerinden ele alabiliriz. Bugün kapitalizmin en gelişmiş örneği olarak göstereceğimiz ABD’de Amerikan İşçi Konfederasyonu tarafından 1 Mayıs 1886 yılında alınan 8 saatten fazla çalışmama talebine dair işçilerin başlattığı greve olan kitlesel katılımı (üç yüz elli bin) ve grevin uzamasının etkisiyle dönemin muktedirleri, on işçiyi, sendika önderlerini katletmişti. Ses getiren bu direnişten ve katliamdan sonra 1889’da İkinci Enternasyonal’in kararıyla 1 Mayıs Emek ve Dayanışma günü olarak kabul edildi ve bugünden sonra uluslararası bakımdan en kitlesel eylemlerin görüldüğü gün hâline geldi.

Türkiye’deki yansımasını ve en kitlesel noktasını 1977’de görebiliriz. Türkiye’de yüz binlerce insanı yürüdüğü, örgütlenmenin daha fazla olduğu ve solun güçlü olduğu bu yılda, düzenin faşist güçleri aracılığıyla 1977 1 Mayıs’ı 34 kişinin öldürüldüğü, yüzlerce kişinin yaralandığı Kanlı 1 Mayıs hâline geldi. Fakat 1 Mayıs, bu kanlı tarihine rağmen her yıl meydanlarda “mutlak gelecek gün” olarak kutlanmaya, anılmaya devam ediyor.

Wedding Barikatları

“Esaretin sokağı, mücadelenin sokağıdır şimdi.”

Wedding Barikatları, 1 Mayıs’ın Almanya tarihindeki kırılma noktasını anlatır. Her sektörden emekçi, yasaklara rağmen sokakların planını çıkararak 1 Mayıs’ı meydanlara taşımaya çalışır. 1929’da Sosyal Demokrat olarak tanımlanan (SPD) grupların 33 işçinin katliamında nasıl rol oynadığını gösteren süreci anlatan bu roman, Klaus Neukrantz tarafından kaleme alınmıştır.

Bizlere Yaşam Hakkı Tanımayan Düzeninizi Değiştireceğiz!

Yusuf Tekin Derhal İstifa!

İki gündür art arda; önce Urfa'da sonra Maraş'ta gerçekleşen sıra arkadaşlarımızı ve öğretmenlerimizi katleden, yaralayan saldırılar bu düzenin çürümüşlüğüne gözler önüne sermektedir. Bu yaşananlar münferit birer şiddet olayı veya güvenlik zafiyeti kılıfına sığdırılmaz. Yaşananlar göreve geldiği günden bugüne eğitimi gericiileştirmekten, tarikat ve cemaatlara alan açmaktan, okulları sermayenin piyasasına teslim etmekten başka hiçbir icraatı bulunmayan Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ve onun temsil ettiği AKP iktidarının yarattığı enkazın ta kendisidir. Bu iktidar ve onun eğitim politikaları, biz gençlere ölümden, karanlıktan, geleceksizlikten ve piyasacılıktan başka hiçbir şey vaat etmemektedir.

Bugün karşılaştığımız bu karanlık tablo bizler açısından şaşırtıcı değildir. 12 Eylül darbesi ile başlayan, ülkemizin tüm kamu birikimlerini ve kaynaklarını satmakla, okullarımızı ve üniversitelerimizi ticarethane mantığıyla özelleştirmekle övünen; Türkiye'yi emperyalizme bağımlı bir ucuz işgücü cenneti haline getiren iktidarların politikaları bugün meyvelerini vermektedir. Bu politikaların sadık devamcısı ve uygulayıcısı olan AKP hükümeti, insan hayatını hiçe sayan bir rant ve sömür sistemi inşa etmiştir.

Tahayyül ettiği rejim dönüşümünü

başkanlık sistemi ile yeni bir evreye taşıyan AKP iktidarı kendi 'dindar ve kindar' neslini yaratmak, sorgulamayan, düşünmeyen ve itaat eden bir gençlik kuşağı yaratmak için Yusuf Tekin gibi ideolojik bir ismi öne çıkarmıştır. AKP hükümeti ve sadık bakanı Yusuf Tekin okullarımızdaki müfredatın içini boşaltmış, ÇEDES projesiyle okullara imam sokmuş, bizleri tarikatlara teslim etmiştir. Bunun yanında mensubu olduğu sermaye sınıfının karına kar katabilmesi için MESEM projesiyle birlikte 'meslek öğretme' adı altında bizleri üretim bantlarında ölüme terk etmiştir.

Bugün ise sıra arkadaşlarımız ve öğretmenlerimiz AKP iktidarının yaratmış olduğu çete düzeni karşısında çaresiz bırakılırken hala hiç kimse sorumluluk üstlenmemekte, yaşam hakları için mücadele veren öğretmenlerimizi ise polis barikatları karşılamaktadır. 'Tebdir' adı altında ise gençliğe daha fazla baskı, yasak ve denetim dayatılması gündemdedir. Asıl failleri ve bu cinayetlere zemin hazırlayan politikaları gizlemek için sahneye konulan bu sözde güvenlik önlemleri, canımızı korumayı değil; yan yana gelmemizi engellemeyi amaçlamaktadır. Katillere, çetelere ve tarikatlara sonuna kadar açılan okul kapıları, hakkını arayan öğrenciye ve öğretmenine gelince polis kalkanlarıyla kapatılmaktadır.

Ancak çok iyi bilinmelidir ki bizler; gençliğe geleceksizlik, ölüm ve gericilik sarmalından başka hiçbir şey sunmayan bu çürümüş düzeni değiştireceğiz! Bizlere dayattığınız bu korku iklimine karşı mücadeleyi büyütecek, tek bir sıra arkadaşımızı ve öğretmenimizi daha bu rant ve tarikat düzenine kurban etmeyeceğiz!

Buradan sesleniyoruz:

Bütün bu yaşananlar sizin eserinizdir, Yusuf Tekin derhal istifa etmelidir!

Bugün okullarımızda yankılanan şiddet ve ölüm haberlerinin üzerini örtmenize, hiçbir şey olmamış gibi o koltuklarda oturmanıza izin vermeyeceğiz. Hayatını kaybeden, yaralanan her bir sıra arkadaşımızın ve eğitim emekçisinin hesabını soracak; laik, bilimsel, eşit ve parasız bir eğitimi omuz omuza vererek inşa edeceğiz.

Buradan tüm sıra arkadaşlarımızı bu karanlığı dağıtmaya, geleceğimizi birlikte kazanmaya, Sosyalist Liselilere katılmaya çağırıyoruz!

Sosyalist Liseliler
16.04.2026

Patronlara Köle Tarikatlara Mürid

Kapitalist sistemde çocuklar, sadece masum bireyler olarak değil, aynı zamanda ekonomik bir hedef kitle ve üretici olarak da görülmektedir. Bu yaklaşım, çocukların yetişme biçiminden oyunlarına, eğitimlerinden sosyal hayatlarına kadar pek çok alanı doğrudan etkilemektedir. Kapitalizmde çocuk, burjuvanın çıkarına hizmet eden bir meta haline dönüşmektedir. Çocukluk, artık salt bireysel bir gelişim dönemi değil; sistemin ihtiyaçlarına göre biçim-

“

liği’ masalı anlatırken, aslında onları daha çocuk yaşta sınıfsal prangalarla tanıştırır. Zengin ailelerin çocukları ‘yönetici’ ve ‘vizyoner’ olarak kodlanırken; işçi mahallelerinin çocuklarına pay olarak düşen şey, MESEM tezgahlarında ter akıtmak ya da tarikat yurtlarının karanlık odalarında itaat etmeye zorlamak. Bu tür projeler, sistemin istediği gibi ucuz işgücü ve itaat eden bir neslin şekillendirilmesini hedefler.

Kapitalist düzen, çocukları ekonomik çıkar ve ideolojik uyum araçları olarak biçimlendirerek, toplumun

Mesele yalnızca “kötü uygulamalar” ya da “yanlış tercihler” meselesi değildir; mesele, çocukların yaşamını sermayenin ihtiyaçlarına göre biçimlendiren kapitalist sistemin kendisidir. Kapitalizm sürdükçe, çocukların sömürsü farklı biçimlerde yeniden üretilecek; sınav kaygısı, yoksulluk, ideolojik yönlendirme ve ekonomik bağımlılık kuşaklar boyunca tekrar edecek. Gerçek çözüm, yüzeydeki sorunları gidermek değil, bu içkin sömürü düzenine karşı kökten bir mücadeleyi gerektirir; eğitimden kültüre, ekonomiden sosyal hayata kadar her alanda ka-

Kapitalist düzen, çocukları ekonomik çıkar ve ideolojik uyum araçları olarak biçimlendirerek, toplumun geleceğini kendi ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirmektedir.

lendirilen bir hazırlık süreci olarak değerlendirilmektedir.

Eğitim, sadece bilgi ve beceri kazandırma süreci olmaktan çıkar; toplumsal üretimin yeniden üretildiği, bireylerin sisteme uyumlu hale getirildiği bir alan haline gelir. Bu süreçte çocukların eğitimi ve yönlendirilmesi, sistemin ekonomik ve ideolojik ihtiyaçlarına göre tasarlanır. Kapitalist toplumda “patrona köle” ve “tarikatlara mürid” olabilecek bireylerin yetiştirilmesi, farklı projelerle sistematik hale getirilmiştir. Sistem, yoksul çocuklara ‘fırsat eşit-

geleceğini kendi ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirmektedir. Yoksul mahallelerde; kolay yoldan para kazanma yalanıyla kumar bataklığına çekilen çocuklar, geleceksizlik korkusuna kapılmış çocukların uyuşturucuya yönlendirilmesi, lüks yaşamlar vaad eden çetelere katılan çocuklar, suça itilen çocuklar, sınav kaygısıyla savaşılan çocuklar, temel beslenme ihtiyacı karşılanmayan çocuklar, tarikat ve cemaatlerde istismar edilen çocuklar, MESEM de katledilen çocuklar... Bu düzen çocuklara umutsuzluk, geleceksizlik, çeteleşme, ölüm sunuyor.

pitalizmin dayattığı mekanizmaların sorgulanması ve insanca bir yaşamın mümkün olduğu dünya için mücadele zorunludur. Çocuklar, sistemin çarklarına sıkıştırılabilecek metalar veya itaatkar üretim araçları değildir. Çocukların özgür, eşit ve insanca bir yaşam sürebilmesi; bu içkin sömürü düzenine karşı toplumsal, siyasal ve ekonomik bir mücadeleyi zorunlu kılar.

”

Yeni İnsanın Yaratılması Yeniden İnşa Edilen Çocuk

Çarlığın devrilip Sovyetlerin kurulmasıyla birlikte sosyalist iktidarda yaratılan çocuğa bakış, politikalar çerçevesinde devlet eliyle nasıl oluşturulduğunu görebiliriz. Sosyalist yönetim biçiminde çocuk sorumluluğu sadece aile ile sınırlandırılan bir sorumluluk değil, toplumsal bir sorumluluğu kapsamaktadır. Sovyet yasaları, devleti ve toplumu çocukların vasisi ve koruyucusu ilan ederek, çocuğun her alanda korunmasını ilke olarak almıştır. Çocukların korunması, bakımı, sağlıklı bir şekilde büyümesi ve eğitilmesi, devletin en önemli görevlerinden biri olarak tanımlandı. Sosyalist yönetimde, insanın akıl ve beden yeteneklerinin eğitilmesinin, geliştirilmesinin tek bir hedefi vardır. O da, insanlığın bir bütün olarak daha iyi yaşam koşullarına taşınması, refahın herkes için eşit ve düzenli olarak yükseltilmesidir.

İnsanlığın en ileri aşaması Sovyetlerde çocuklar, çok yönlü gelişkin birer birey anlayışı ile ele alınır. Sovyet politikaları toplumun geleceği olan çocukların eğitime çok önem veriyordu. Her çocuk herhangi bir engelle takılmadan, eğitime ücretsiz olarak ulaşıyordu. Hafta sonu ve okul sonrası için çocuk kulüpleri, çocukların boş zamanlarını spor ve kültürel faaliyetlerle değerlendirecekleri merkezler, okul tatilleri

“

Sovyet yasaları, devleti ve toplumu çocukların vasisi ve koruyucusu ilan ederek, çocuğun her alanda korunmasını ilke olarak almıştır.

”

için çocuk kampları, çocuklar için danışma merkezleri de hayata geçirildi. Kırsal kesimde özellikle kollektifleşme hareketinin temeli olan kolhozlarda ürün alma dönemlerinde açılan sezonluk kreşler ve çocuk yuvaları ilk defa Sovyetler Birliği'nde gerçekleştirilmişti. Çocukların fiziksel ve zihinsel sağlıklarının korunması öncelik haline getirildi, çocukların sağlık hizmetlerine ücretsiz erişim hakkı tanındı.

İç savaşın ardından Sovyetler Birliği'nin sokakları, ailelerini kaybetmiş on binlerce çocukla doluydu. Bu çocuklar hırsızlık yapıyor, sokaklarda uyuyor, dilencilik yapıyor, çetelerin ellerinde dükkanları yağmalyordu. Savaşın ve yoksulluğun bir yansıması olan bu çocuklar, suçla özdeşleştirildiler. Sovyet iktidarı bu çocukları “suçlular” olarak değil, kapitalizmin ve savaş koşullarının mağdurları olarak gördü ve onları topluma yeniden kazandırmayı hedefleyen bir program başlattı. Sovyet hükümeti, çözümünü cezalandırmak yerine eğitime dayalı özel topluluklar kurmakta buldu. Çocuk kurulu; çocukların

birbirleriyle, emekle ve toplumla kurdukları bağları dönüştürerek onların yeniden topluma kazandırılmasını sağlıyordu. “Suçlu” olarak damgalanan çocuklar, bu yeni düzen içinde toplumla bağlarını yeniden kurabiliyor, hem bireysel hem de toplumsal kimliklerini yeniden inşa edebiliyordu. Böylece topluma “suçlu” diye etiketlenmiş çocukların aslında koşulların kurbanı olduğunu; kolektif yaşam, emek ve sorumluluk sayesinde yeniden toplumsallaşabileceklerini ortaya çıkardı.

Üretim araçlarının kolektif mülkiyetine dayanan ve toplumsal refahı merkeze alan bu sistemde çocuk, toplumun ve devletin ortak sorumluluğu olarak ele alınmıştır. Bu bağlamda çocuğa bakış, bireysel ihtiyaçların ötesine geçerek, toplumsal üretimin sürekliliğini sağlayacak “yeni insanın” yetiştirilmesini hedeflemiştir. Eğitim, sağlık, bakım ve sosyal destek mekanizmalarının ücretsiz ve erişilebilir olması, sosyalist ekonominin eşitlikçi ve kamusal karakterinin çocuklara yansımasıdır.

Bağımsız Küba İçin İlk İşaret Fişegi 26 Temmuz Hareketi

Fidel ve 165 yurtsever devrimcinin, emperyalist ABD'nin darbe ile iktidara taşıdığı Batista'ya karşı ilk silahlı eylemi 26 Temmuz 1953 yılında Moncada Kışlasına düzenlenen baskındır. Bu baskın başarısız olmuş, Fidel Castro ve 18 yoldaşı tutuklanmış, devrimcilerin büyük bölümü işkencede öldürülmüştür. Ancak bu tutuklamalar, katliamlar ve baskılar Kübalı devrimcilerin eşitlik ve özgürlük yürüyüşüne engel olamamış, 1959 yılında zafer kazanılmıştır. Askeri olarak büyük bir yenilgiyle sonuçlansa da Moncada Baskını Havana'da çok büyük bir siyasi etki yaratmıştır. Karşılığında Batista yönetimi ağır bir baskı uygulaması dönemini başlatıp Komünist Partiyi yasaklamıştır. Fidel Castro tutuklandıktan sonra ilk duruşmada yaptığı ünlü savunmasının sonunda "Sayın yargıç siz beni mahkûm edin! Tarih beni haklı çıkaracaktır!" demiştir. Bu savunma tüm Küba sathında yayılmış, bütün direnişçilerin manifestosu olmuştur.

Operasyonlar Harekatlar ve Suikast Girişimleri İle Boğdurulmaya Çalışılan Devrim

İki kutuplu dünya düzeninde emperyalist kapitalist sistemin en büyük temsilcisi olan ABD, Sovyetler Birliği'nin kurulmasıyla birlikte tüm dünyada sosyalizm fikrinin geniş yankı bulması sonucunda dünyanın birçok bölgesinde devrimlere engel olmak için çeşitli yollarla mücadele etmiş, 1959 yılında istemediği

devrim burnunun ucunda olmuştur. Küba'da olan devrimin sadece orada kalmayacağını, bütün Latin Amerika'ya ilham kaynağı olacağını bilen emperyalizm, çok geçmeden henüz yeni doğmuş devrimi boğmak için kolları sıvadı ve dönemin ABD Başkanı Kennedy onayıyla Domuzlar Körfezi adlı bir işgal operasyonu başlattı. CIA'nin de aktif olarak rol aldığı işgal operasyonu fiili olarak 16 Nisan 1961 gecesi başladı. Yalnızca 3 gün süren operasyon, emperyalizmin hem askeri hem de diplomatik olarak ağır yenilgisiyle sonuçlandı. Küba açısından açık bir zafer olan bu işgal operasyonu, Küba'nın Sovyetler Birliği ile yakınlaşmasına ve devrimin halk tarafından daha fazla sahiplenilmesine yol açtı. 1961 yılının Ağustos ayında Amerikan Devletleri Örgütü'nün Uruguay'daki toplantısına katılan dönemin Küba Ekonomi Bakanı Ernesto Che Guevara, Beyaz Saray'da görev yapan sekreter Richard Goodwin aracılığıyla Kennedy'ye bir not gönderdi: "Domuzlar Körfezi için teşekkürler. Çıkarmadan önce devrim zayıftı. Şimdi her zamankinden daha güçlü."

Başarısız işgal girişimi sonucunda hayatını kaybeden Kübalılar için Havana'da düzenlenen cenaze töreninde Fidel, "Bu sıradan insanların sıradan insanlarla birlikte sıradan insanlar için yaptığı ve uğruna hayatlarımızı vereceğimiz sosyalist ve demokratik bir devrimdir. Bu nedenle bizi asla affetmeyecekler, ABD'nin burnunun dibindeyiz ve sosyalist bir devrim yaptık." demiştir.

Domuzlar Körfezi'nden sonra yine Başkan Kennedy'nin onayıyla, Firavunfresi (Mongoose) Operasyonu adı altında Küba'ya yönelik daha kapsamlı bir harekât düzenlenmesi kararlaştırıldı. Domuzlar Körfezi'nden farklı olarak Firavunfresi basit bir askeri harekât değildi ve Küba'da devrim hükümetinin devrilmesi için propaganda, psikolojik savaş ve sabotaj eylemlerinin kullanılması gibi farklı alanlarda birçok plandan oluşuyordu. Operasyon kapsamında birbirinden farklı otuzun üzerinde plan hayata geçirildi. Temel olarak Küba'da devrimci hükümetin ekonomisinin çökertilmesini amaçlayan bu planlardan bazılarının örnek olarak terör eylemleri, adadaki ürünlerin biyolojik ve kimyasal olarak tahrip edilmesi ve Küba kıyılarının mayınlanması verilebilir.

ABD'nin başarısızlıkla sonuçlanan operasyonlarının ardından 2 Aralık 1961'de konuşma yapan Fidel Castro, bir Marksist-Leninist olduğunu ve Küba'nın yolunun Marksizm olduğunu duyurdu. Küba'nın ve Fidel'in sosyalizme yöneldiği bilirse de bu ilk defa açık olarak dillendirilmişti ve dünyada büyük yankı uyandırdı. Bu durum ve Küba ile Sovyetler Birliği'nin kurduğu yakın ilişki, Küba Devrimi için kritik öneme sahip olan devrimci önder Fidel Castro'nun ABD'nin daha fazla dikkatini çekmesine yol açtı ve doğrudan Fidel'i hedef alan suikast girişimleri hız kazandı. 1959 yılından başlayarak 2000 yılına kadar bütün ABD Başkanları

birbirinden farklı yollarla 634 kez Fidel'e suikast düzenlemeye çalıştı. CIA tarafından ABD Başkanlarının onayıyla gerçekleştirilen bu suikast girişimlerinin hepsinin başarısızlığa uğramasının yanı sıra, bu suikast girişimleri Fidel'i "en çok suikast düzenlenen kişi" olarak Guinness Rekorlar Kitabı'na da soktu.

Küba devrimden önce ABD'nin arka bahçesi olarak görülen; mafyanın, fuhuşun, yolsuzluğun, yozlaşmanın ve üretenler için yoksulluğun kol gezdiği, emperyalizmin darbeye iktidara taşıdığı işbirlikçi Batista rejimi eliyle bütün kirli işlerini yaptığı bir ülkediydi. Emekçilerin emeği ile servetine servet katan ABD'li patronlar ve yerli işbirlikçileri için Küba çok zengin ve çok güzel bir ada ülkesiydi elbette. Çünkü bağımsızlığı ve egemenliği elinden alınmış istedikleri gibi at koşturdukları adeta bir deney faresi olarak gördükleri bir ülkediydi.

Devrimden Sonra

Devrimle birlikte yürürlüğe konan toprak reformu sonucunda 1960 yılına gelindiğinde çiftliklerin hepsi kamulaştırılmış, işleyen halk tarafından yönetiliyordu. ABD'nin yerli işbirlikçiler eliyle yönettiği başta şeker fabrikaları olmak üzere elektrik, telefon, petrol şirketleri ve bütün üretim araçları kamulaştırılmıştır. Eğitim, sağlık, barınma gibi insani temel hakların ücretsiz ve nitelikli bir şekilde bütün zenginliği üretenlere sunulduğu bir ülke

olmuştur. Sosyalizmle birlikte artık Küba'yı kapitalistlere peşkeş çek-en diktatörler devrilmiş; yerel halk meclisleri, sendikalar ve her düzeydeki toplumsal örgütlenmeler ile halkın yönetime doğrudan katılması sağlanmıştır. Kısacası devrimle birlikte köhnemiş eski düzen yıkılmış yerine bağımsızlığın, eşitliğin ve özgürlüğün tesis edildiği sosyalist bir ülke kurulmuştur.

60 Yılı Aşkındır Süren Ambargoya Rağmen Yıkılmayan Kale Küba

Yukarıda bahsettiğimiz fiili işgal ve suikast girişimleri bugün yerini 60 yılı aşkıncı süren ambargoya bırakmış durumda. Küba'nın sosyalizmle birlikte elde ettiği bağımsızlığı, egemenliği ve diğer tüm kazanımları bugün ABD tarafından ağır ekonomik, ticari ve finansal ambargonun ciddi bir ablukaya dönmesiyle yok edilmeye çalışılıyor. Küçük bir ada ülkesi ve imkanları çok kısıtlı olmasına rağmen emperyalizmin yanı sıra başında emperyalizmle karşı kurulmuş ve bütün dünya halklarına ilham ve umut kaynağı olmuş Küba, reel sosyalizmin çözülmesiyle birlikte birçok sorun

yaşamış ancak tek kutuplu dünya düzeninde dahi ilerlemeye devam etmiştir. Fidel'in, Che'nin ve binlerce Kübalı devrimcinin mirası olan 'Ya Vatan Ya Ölüm!' şiarıyla hayata geçen devrimin 67. yılı kutlu olsun! Havana'daki ABD Büyükelçiliği'nin karşısında bulunan bir yazıyla bitirelim:

"Señores imperialistas, no les tene-mos ningún miedo" yani "Emperyalist beyler, sizden korkmuyoruz!"

Bronx'tan Endüstriye: Hiphop'ın Dönüşümü

Hiphop, doğrudan doğruya sınıfsal çelişkilerin içinden doğmuş bir kültürdür. 1970'lerin New York'unda, özellikle Bronx'ta ortaya çıkan bu kültür; siyah ve Latin gençliğin yoksulluk, işsizlik ve devlet şiddeti altında sıkıştığı bir tarihsel sahnenin ürünüdür. Sanayisizleşmeyle birlikte iş alanlarının yok olduğu, kamu hizmetlerinin çöktüğü ve polis baskısının arttığı bu bölgede gençlik, sistemin kendilerine sunduğu geleceksizliğe karşı kendi ifade biçimlerini yarattı. DJ'lik, rap, graffiti ve breakdance; hepsi bu dışlanmışlığın içinden doğan birer var olma ve görünür olma çabasıydı. Kool Herc'in 1973'te Bronx'ta verdiği bir apartman partisiyle somutlaşan bu kültür, kısa sürede bir müzik türünün ötesine geçerek bir yaşam biçimine dönüştü. Hiphop bu anlamıyla, sistemin dışında bırakılanların "biz de buradayız" diye haykırışıydı. Aynı zamanda kolektif bir üretim biçimi olarak mahalle kültürünü, dayanışmayı ve ortak deneyimi yansıtıyordu. Bu yönüyle hiphop, yalnızca bir sanat pratiği değil, aynı zamanda bir karşı-kültür ve siyahların alternatif bir yaşam alanı yaratma girişimiydi.

Ancak kapitalizm, karşısına çıkan her kültürel üretimi ya bastırma ya da kendi içine çekerek dönüştürme eğilimindedir. Hiphop ikinci yolu deneyimledi. 80'lerden itibaren büyük plak şirketlerinin devreye girmesiyle birlikte hiphop, hızla sistem içinde var olan, paketlenmiş ve pazarlanabilir bir

ürüne dönüştü. Run-DMC gibi grupların yükselişi bu dönüşümün erken örneklerinden biridir. Sokak kültürünü temsil eden bu grup, Adidas ile yaptığı anlaşmayla birlikte hiphop'ın yalnızca müzik değil aynı zamanda bir tüketim kalıbı üretmeye başladığını da gösterdi. Artık satılan yalnızca müzik değil; bir yaşam tarzı, bir imaj ve bir kimlikti.

“

Kapitalizm, karşısına çıkan her kültürel üretimi ya bastırma ya da kendi içine çekerek dönüştürme eğilimindedir. Hiphop ikinci yolu deneyimledi.

”

Bu durum, kültür endüstrisinin hiphop üzerindeki etkisinin açık bir göstergesiydi. Kültür endüstrisi kavramıyla tarif edilen süreç tam olarak buraya oturur: özgün ve potansiyel olarak karşıt olan üretimler standartlaştırılır, yeniden paketlenir ve zararsız hale getirilerek kitlelere sunulur.

Bu süreçte hiphop'ın isyankâr dili giderek denetim altına alındı. İlk dönemlerde polis şiddeti, ırkçılık, yoksulluk ve sınıfsal eşitsizlikler açıkça dile getirilirken; piyasanın ihtiyaçlarına göre bu içerik törpüldü. Yerine bireysel başarı hikâyeleri, zenginlik, lüks tüketim ve güç gösterisi geçti. Bu değişim

rastlantısal değildir tabii ki. Kapitalizm, kolektif mücadele fikrini zayıflatırken bireysel yükseliş anlatılarını teşvik eder. "Sistem kötü ama ben içinden sıyrıldım" fikri, geniş kitlelerin öfkelerini soğurmanın en etkili yollarından biridir. Böylece sorunların yapısal niteliği görünmez kılınır, başarı kişisel çabaya indirgenir. Bu anlatı aynı zamanda

ideolojik bir işlev görür: eşitsizlikleri meşrulaştırır ve sistemin yeniden üretimine katkı sağlar.

Tupac Shakur gibi figürler, bu çelişkinin en görünür temsilcilerinden biri oldu. Bir yandan sokakların gerçekliğini, ırkçılığı ve sistemsel adaletsizliği sert bir dille anlatırken; diğer yandan müzik endüstrisinin ve çete ilişkilerinin içine çekildi. Onun ölümü, yalnızca bir sanatçının kaybı değil; aynı zamanda hiphop'ın nasıl bir şiddet ve sermaye kaskacı içine alındığının da sembolüydü. Ölümünden sonra albümlerinin daha fazla satması ise kapitalizmin bu kültürü nasıl metalaştırdığını açık

biçimde ortaya koydu. Bu durum, direnişin bile piyasa tarafından nasıl bir değere dönüştürülebildiğini gösterdi. Buna rağmen hiphop tamamen sistem tarafından yutulmuş değildir. Yeraltı sahnelerinde, bağımsız üretimlerde ve politik rap yapan sanatçılarda bu kültürün direnişçi karakteri yaşama-ya devam eder. Bu durum yalnızca Amerika ile sınırlı değildir. Fransa'da göçmen gençlerin, Almanya'da Türkiye'li işçi çocuklarının, Türkiye'de ise varoşların ve kent yoksullarının hiphop'ı sahiplenmesi; bu kültürün evrensel bir karşılık bulduğunu gösterir. Bu örnekler, hiphop'ın farklı coğrafyalarda benzer toplumsal koşullar altında yeniden üretildiğini ve yerelleşirken bile özündeki itirazı taşıyabildiğini gösterir.

Ancak Türkiye'de de benzer bir dönüşüm yaşandı. Rap müzik, uzun süre görece dar ama politik bir kitleye hitap ederken; piyasanın ilgisini çektiği anda yön değiştirdi. Trap müziğin yükselişiyle birlikte içerik büyük ölçüde boşaltıldı. Autotune teknolojisi ve yüksek BPM'li altyapılarla üretilen bu yeni form, sözün ağırlığını geri plana iterken tüketimi kolay, hızlı ve yüzeysel bir müzik yarattı. Böylece rap, bir ifade aracı olmaktan çok bir eğlence nesnesine dönüştü. Bu dönüşüm, müzik endüstrisinin ihtiyaçlarıyla doğrudan

“

Bu nedenle hiphop'ın geleceği, onu üretenlerin ve dinleyenlerin hangi tarafı büyüteceğine bağlıdır. Piyasanın sunduğu parıltılı ama içi boş anlatılar mı, yoksa sokakların gerçekliğinden beslenen direniş dili mi?

”

bağlantılıdır: daha geniş kitlelere hitap eden, daha hızlı tüketilen ve daha kolay pazarlanan bir ürün. Dijital platformların algoritmik yapısı da bu süreci hızlandırarak, daha çok dinlenenin daha görünür olduğu bir döngü yaratmış ve içerik üretimini nicelik üzerinden teşvik etmiştir.

Sonuç olarak hiphop'ın hikâyesi, kapitalizmin kültürel alanı nasıl dönüştürdüğünün somut bir örneğidir. Sistem, kendisine yönelen itirazı tamamen yok edemediğinde onu biçim değiştirerek etkisizleştirir. Hiphop büyük ölçüde bu süreci yaşamıştır; sokakta doğan bir direniş dili, küresel bir endüstrinin parçası haline getirilmiştir. Ancak bu dönüşüm mutlak değildir. Hiphop hâlâ çelişkili bir alandır: bir yanda milyarlarca dolarlık bir pazarın parçası, diğer yanda ezilenlerin sözünü taşıma potansiyelini barındıran bir araçtır.

Bu nedenle hiphop'ın geleceği, onu üretenlerin ve dinleyenlerin hangi tarafı büyüteceğine bağlıdır. Piyasanın sunduğu parıltılı ama içi boş anlatılar mı, yoksa sokakların gerçekliğinden beslenen direniş dili mi? Bu tercih yalnızca bir müzik türünün yönünü değil, aynı zamanda kültürel mücadelenin seyrini de belirleyecektir. Çünkü mesele bir “sokak romantizmi” değil; yoksulluğun, işsizliğin, sömürünün ürettiği gerçek çelişkilerdir. Hiphop ya bu çelişkiyi görünür kılan, onu sorgulayan ve kolektif bir çıkış arayan bir hat üzerinde ilerleyecek; ya da sistemin sunduğu bireysel başarı masallarına eklenilerek kendi varlık nedenini yitirecektir.

6 Mayıs'ın Mirası: Neden Mücadele Etmeliyiz?

Bu soru, sadece geçmişe dair bir merak değil; bugünüümüzü ve geleceğimizi belirleyen en temel sorulardan biridir. Çünkü içinde yaşadığımız düzen, bize susmayı, kabullenmeyi ve tepkisiz kalmayı dayatır. Oysa biz biliyoruz ki bu dayatma bilinçlidir. Gençliğin karşısına çıkarılan geleceksizlik, güvencesizlik ve yoksulluk tesadüf değildir. Okuyoruz ama işsiz kalıyoruz, çalışıyoruz ama geçinemiyoruz. Hayatımız, bir avuç sermaye sahibinin ve emperyalist güçlerin çıkarlarına göre şekillendiriliyor.

Peki neden özellikle bugün, 6 Mayıs'ta, bu soruyu daha yüksek sesle sormak zorundayız? Çünkü 6 Mayıs 1972, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın emperyalizme ve sömürü düzenine karşı verdikleri mücadelenin bedelini kendi hayatlarıyla ödedikleri gündür. Onlar, sadece üç genç değillerdi; onlar, bu topraklarda eşitlik, özgürlük ve bağımsızlık için ayağa kalkan bir kuşağın sembolüydü. Okul sıralarından taşılar, liselerden ve üniversitelerden taşan bir öfkeyle "Bağımsız Türkiye!" dediler. 6. Filo'yu denize döktüler, emperyalizmin üslerine, işbirlikçi iktidarlara boyun eğmediler. İdam sehpalarında bile "Yaşasın tam bağımsız Türkiye!" diye haykırdılar.

6 Mayıs, sadece bir idam günü değil; emperyalizme karşı onurlu direnişin, gençliğin devrimci enerjisinin ve boyun eğmeme geleneğinin simge-

sidir. Onların mücadelesi, "böyle gelmiş böyle gitmez" diyenlerin tarihi değiştirebileceğini gösteren en somut kanıtıdır.

Bugün hâlâ 6 Mayıs'ı anıyorsak, bunun nedeni onların mücadelesinin nafile olması değildir. Aksine, söyledikleri her şey bugün de yakıcı bir şekilde geçerliliğini koruyor. Gençlik hâlâ geleceksiz bırakılıyor, halk hâlâ yoksulluğa mahkûm ediliyor, ülkemiz hâlâ emperyalizmin politikalarına göbekten bağlı ve dünyada yaşanan yıkımlara ortak ediliyor. Sorunlar ortadan kalkmadı, sadece biçim değişti.

“Onlar, sadece üç genç değillerdi; onlar, bu topraklarda eşitlik, özgürlük ve bağımsızlık için ayağa kalkan bir kuşağın sembolüydü.”

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idam edildiği o karanlık günde, düzen "bu gençler gitsin, mücadele bitsin" diye düşündü. Ama yanıldılar. Bugün mücadele eden binler on binler var! Çünkü onlar geride yalnızca bir hatıra değil, bir yol bıraktılar. Bugün o yolu takip etmek, onların mirasını devralmak bizim en temel görevimizdir.

Mesele yalnızca anmak değil, onların başlattığı mücadeleyi bugünün koşullarında büyütme. Susmak, kabullenmek, yalnızlaşmak bu düzenin devam etmesine razı olmak demektir. Oysa yapılması gereken açıktır: Yalnızlaşmayı reddetmek, yan yana gelmek ve örgütlenmek gereklidir.

6 Mayıs'ın ruhuyla diyoruz ki: Bu ülkenin geleceği patronların, sermaye sahiplerinin değil, gençliğin ve işçi sınıfınınındır. Bize reva görülen bu hayat, dayatıldığı gibi yaşanmak zorunda değildir.

Denizlerden, Yusufılardan, Hüseyinlerden devraldığımız bayrağı daha yükseğe kaldırmak için, eşitlik, özgürlük ve tam bağımsızlık için mücadelemiz bu düzen değişene kadar devam edecektir.

Sen de bu mücadelede yerini almak istiyorsan, Sosyalist Liseliler saflarında birleş! 6 Mayıs'ın ışığında, karanlığa karşı birlikte yürüelim ve bu düzeni hep birlikte değiştirelim.

Laikliği Savunuyoruz!

Türkiye’de laiklik uzun süredir ege-
menlerin elinde içi boşaltılmış bir
kavrama dönüştürülmüş durumda.
Bir yanda laikliği yalnızca devletin ta-
rafsızlığına indirgemeye çalışanlar, di-
ğer yanda dini referanslarla toplumu
şekillendirmeye çalışan siyasal iktidar
var. Oysa laiklik, emekçi halk ve gençlik
açısından yalnızca bir ilke değil, doğ-
rudan bir mücadele başlığı ve kaçınıl-
maz bir zorunluluktur.

Laiklik tek başına din ile devlet işlerinin
ayrılması olarak açıklanamaz. Laiklik,
dinin toplumsal bir denetim mekaniz-
ması olmaktan çıkarılması ve bireysel
bir olgu haline gelmesidir. Bireyin ken-
di içinde özgürce dinini yaşamasını,
inanmayanların ise hiçbir baskıya ma-
ruz kalmamasını güvence altına alan
bir olgudur. Bu yönüyle laiklik, yalnızca
hukuki bir ilke değil, özgürleşmenin ve
eşitliğin temel koşullarından biridir.

Türkiye’de laiklik, doğrudan halkın
örgütlü mücadelesiyle inşa edilmedi.
Daha çok devlet eliyle, sınırlı ve dene-
timli bir çerçevede şekillendi; toplum-
sallaşamadı ve geniş kitleler tarafından
sahiplenilen bir değer haline gelemedi.
Bu nedenle bugün iktidar tarafından
kolaylıkla aşındırılabilen, tasfiyesine
girişilebilen bir başlık olarak karşımıza
çıkıyor.

Okullarımızda yaşananlar bunun en
açık örneği. Müfredat adım adım din-
selleştiriliyor, bilimsel içerik geri plana
itiliyor. Tarikat ve cemaatlerle yapılan
protokollerle eğitim alanı doğrudan

gerici yapıların etkisine açılıyor. İmam
hatip okullarının sayısı hızla artırılır-
ken, nitelikli, laik ve bilimsel eğitim
hakkı sistemli biçimde daraltılıyor.
Gençlik itaat eden ve sorgulamayan
bir kitle olarak şekillendirilmek isteni-
yor.

Ancak bu gericileşme hamlelerini yal-
nızca iktidarın karakteri olarak kodla-

le görüşüyor. Laik, seküler bir hatta
gözükmeye çalışırken tarikatlarla iha-
lelerle rant sağlıyor. Laiklik, yalnızca
söylemle değil, ancak emekçi halkın
örgütlü mücadelesiyle gerçek anla-
mını bulabilir. Laik bir toplum, eşitlik-
çi ve özgür bir düzenin parçası ola-
rak mümkündür. Bu yol ise doğrudan
doğruya sosyalizm mücadelesinden
geçmektedir.

“

**Laik bir toplum, eşitlikçi ve özgür bir
düzenin parçası olarak mümkündür.
Bu yol ise doğrudan doğruya sosyal-
izm mücadelesinden geçmektedir.**

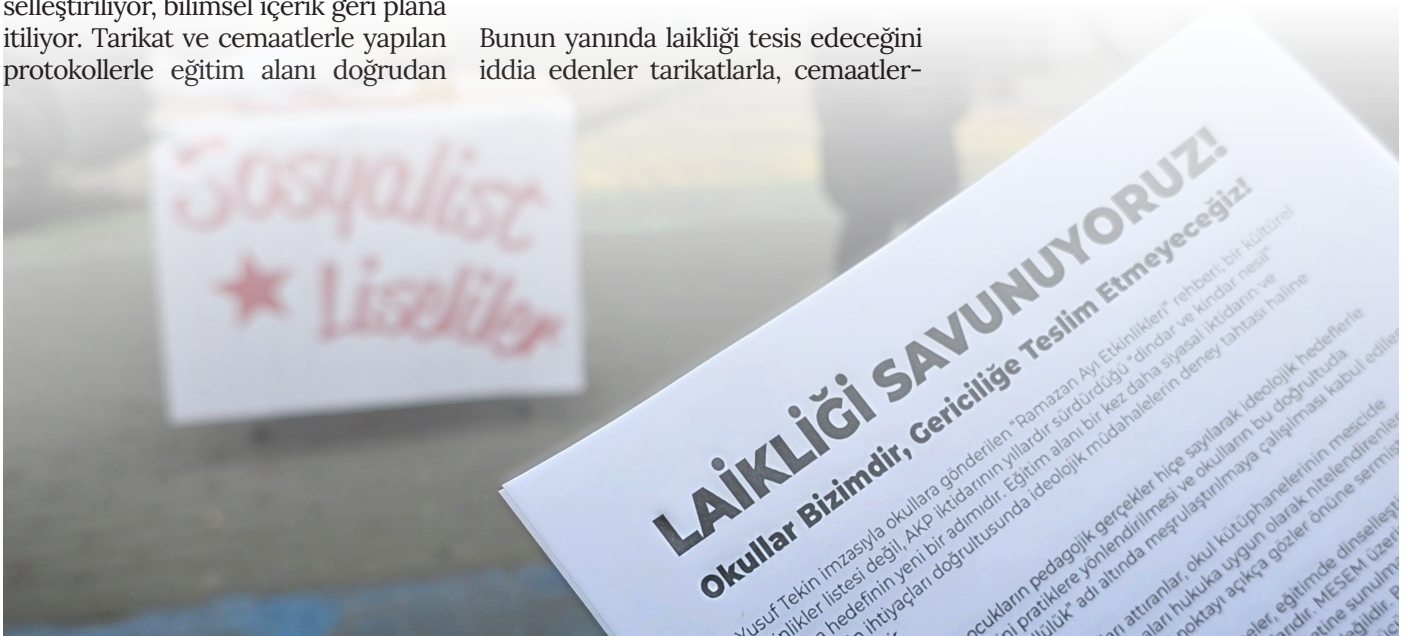
”

mak nedenlerini göz ardı etmek büyük
bir hata olur. Siyasal iktidarın laikliğe
yönelik saldırılarının temelinde ser-
maye sınıfının ihtiyaçları yatmaktadır.
MESEM gibi projelerle liseli gençlik
ucuz iş gücü haline getirilirken, aynı
anda dinselleştirme politikalarıyla sor-
gulamayan, hak aramayan bir toplum
yaratılmaya çalışılıyor. Çünkü sorgula-
mayan, biat eden bir toplumun müca-
delesinden bahsedemeyiz. Bu nedenle
gericilik ile sömürü birbirinden ba-
ğımsız değil, aksine birbirini tamamlı-
yan iki süreç olarak ilerliyor.

Bunun yanında laikliği tesis edeceğine
iddia edenler tarikatlarla, cemaatler-

Liseli gençlik olarak eşit ve özgür bir
gelecek için laikliği savunmaya devam
etmeli, bulunduğumuz her alanda ge-
riciliğe karşı mücadeleyi birlikte yük-
seltmeliyiz.

Sosyalist Liseliler olarak, laikliği okul-
larımızda, sokaklarda, hayatın her ala-
nında savunmaya; bilimsel, özgür ve
eşit bir gelecek için mücadele etmeye
devam edeceğiz.

Aydınlanma Okulları 10. Yılında Meşale Olmaya Devam Ediyor!

Siyasal islamcı AKP, iktidara geldikten beri gerici uygulamalar ve yobaz söylemlerle bütün toplumu kuşatmış, laikliği fiili olarak tasfiye etmiş; dini, toplumsal ve siyasal hayatın merkezinde bir belirleyen haline getirmiştir. Liseler de memleketten bağımsız olmadığı için AKP'nin bu gerici uygulamalarının liselerimize yansımaları mevcuttur. Karma eğitim hedef alınmış, zorunlu ve seçmeli ders adı altında yine din dersleri dayatılmış, müfredattan evrim çıkarılmış yerine yaratılış kavramı sokulmuş, nitelikli liselerin sayısı azalmış imam hatiplerin sayısı o kadar çok artmış ki artık bir seçenek değil zorunluluk olarak imam hatibe giden sıra arkadaşlarımız olmuştur.

AKP'nin bütün bu gerici uygulamaları 2012'den bu yana ajandasında yer alan 'dindar ve kindar bir nesil' projesine hizmet etmektedir. İktidar bütün gerici uygulamalarına rağmen gençlik içerisinde başarılı olamamıştır, bu sebepten ötürü ÇEDES projesiyle birlikte gericilik artık ilkokuldan itibaren daha yoğun bir şekilde veriliyor, müfredat AKP'nin siyasal ve ideolojik tahakkümü altında şekilleniyor.

AKP iktidarı ve düzen yaratmak istediği okumayan, araştırmayan, sorgulamayan, itaat eden gençlik için okullarımızda TÜGVA, AGD,

Ülkü Ocakları ve Ensar Vakfı gibi gerici, faşist ve tacizci cemaat ve vakıflar aracılığıyla gençliği teslim almak istemiştir. Bu yönde MEB ile gerici protokoller imzalanmış, bu oluşumlar liselerimize sokulmuştur. Bu noktada aydınlanma okulları çok önemli bir yere oturmaktadır. Aydınlanma Okulları, bugün geleceksizlik, gericilik ve piyasacılık kısılcında bırakılmış liseli gençlik açısından geleceği kazanmak ve parasız, eşit, nitelikli, laik ve bilimsel bir eğitim için kurulmuş bir mücadele okuludur. Dünyayı değiştirmek istiyoruz, o halde dünyayı anlamamız gerekir bu noktada anlatılmayanları anlatıyor, tartışılmayanları tartışıyor hep birlikte üretiyoruz.

Aydınlanma Okulları'nı biçim ve yöntem açısından ele alacak olursak, herhangi bir ilçede tarihin ve konunun (örneğin Nedir Bu Dünyanın Düzeni?, Özgürlük Nedir?, Evrim Nedir?, Sosyalizm Nedir?, İnsanlık Tarihi? gibi) belirlenerek liseli gençliğin yan yana gelip o konu üzerine okumalar yaptığı ve tartışıp ürettiği etkinliklerdir. Evet Aydınlanma

Okullarında birçok konu üzerine tartışıyoruz, fikir yürütüyoruz fakat Aydınlanma Okulları bir tartışma ya da fikir kulübü değildir. Karanlığa karşı yakılmış bir meşaledir. Geride bıraktığımız 10 yılda Aydınlanma Okulları'na katılmış, örgütlemiş, burada dünyayı anlamış, düzeni tanımış olan, düzenin gençliğe biçtiği dar gömleğe sığmayan kuşak; bugün üniversitelerde, fabrikalarda, iş yerlerinde, AKP'nin ve düzenin bütün karanlığına, eşitsizliğine, gericiliğine karşı mücadelede en ön safta yer almaktadır.

Aydınlanma Okulları 10. yılında eşitliğin ve özgürlüğün ülkesini, laik ve bağımsız bir ülkeyi kurmak için devam ediyor. Okumuş insanın emekçi halka karşı sorumluluğuyla hareket eden ilerici, yurtsever, aydınlanmacı liseli gençlik bu dönemde karanlığa karşı bir meşale olacak, Aydınlanma Okulları'nı bütün sıra arkadaşlarına taşıyacaktır. Karanlığa karşı birer meşale olmaya, AKP'ye ve bu düzene karşı mücadele etmeye çağırıyoruz!

Aydınlanma Okulları, bugün geleceksizlik, gericilik ve piyasacılık kısılcında bırakılmış liseli gençlik açısından geleceği kazanmak ve parasız, eşit, nitelikli, laik ve bilimsel bir eğitim için kurulmuş bir mücadele okuludur.

Dünden Bugüne Bölgemizde Emperyalizm ve NATO

Giriş

ABD ve İsrail'in 28 Şubat 2026 tarihinde İran'a saldırmasıyla başlayan savaş belirli kavramların yeniden geniş kitlelerin gündemine gelmesine yol açtı. Bunların başında emperyalizm ve onun savaş aygıtı olan NATO geliyor. Türkiye sosyalistlerince anti emperyalizmin sınıflı mücadelenin ilk cephesi ve taviz verilemez koşulu olduğu noktasında hiçbir soru işareti bulunmamaktadır. Ancak düzen hem iktidarı ve muhalefetiyle hem de kimi başka ideolojik yıpratma aparatlarıyla bu antiemperyalizm hattını zayıflatmaya, burada çatlaklar yaratmaya çalışıyor. Bu noktada sosyalistlere düşen en önemli görev, örgütlü bir parçası oldukları işçi sınıfının tarihsel belleğini yarına taşımak ve işçi sınıfının kurtuluşu için emperyalizmle ve düzenle uzlaşmaz bir siyaseti örgütlemektir. Bu görevler doğrultusunda emperyalizm kavramını yeniden açıklamak, onun savaş aygıtı olan NATO'nun tarihsel olarak geçirdiği süreci ve güncel işlevini yeniden gözden geçirmek ve ayrıca bu süreçlerde Türkiye'nin nasıl konumlandığını anlamlandırmak gerekmektedir. Tartışmamıza emperyalizme ilişkin kavrayışımızı tazeleyerek başlayalım.

Emperyalizm Nedir?

Emperyalizm, kapitalizmin ilerlemiş evresinin siyasi rejimidir. Kapitalizmin bahsedilen ilerlemesi sermayenin tekelleşmesi ile karakterizedir. Şöyle ki: sermaye kapitalist ekonominin tekelleşme eğiliminin bir sonucu olarak yoğunlaştıkça yoğunlaşır, buna karşılık geniş emek kesimlerinin toplumsal artıktan aldığı pay da giderek azalır. Başka bir deyişle hem üretim araçlarının mülkiyeti, hem kaynaklara erişim ve kullanım tasarrufu, hem de toplumsal artığın oluşturduğu servet giderek daralan bir sınıfın önünde yığılmışken; toplumsal artığın esas yaratıcısı olan işçi sınıfı mülksüzleşmiş, genel ücret düzeylerinin süreklilik gösteren düşüşü nedeniyle yoksullaştıkça yoksullaşmıştır. Kapitalizmin bu ileri aşamasının, hem aşırı üretim krizini, hem kaynak kıtlığı krizini, hem de eksik tüketim krizini aynı anda bünyesinde taşıdığını görüyoruz:

Bu aşamada aşırı üretim krizi kaçınılmazdır. Rakiplerine karşı ayakta kalabilmek isteyen sermayedarlar karlarını artırmaya mecburdurlar, bu nedenle ücret düzeylerini ve hammadde maliyetlerini düşük tutarak üretimi artırdıkça artırırılar. Buradan

diğer iki krizin nüveleri uç verir. Kapitalizm, artan üretim düzeyine yetecek kadar çok miktarda ve düşük maliyetli kaynak ve hammadde ihtiyacını sistematik olarak üretmeye başlar. Hammadde ve kaynak maliyetleri olabildiği kadar düşürülüp ücret düzeyleri de baskılandıktan ve üretim maliyetleri minimize edildikten sonra, sıra üretim sürecinden karın elde edilmesine gelir ve esas sorun burada belirir. Ücret düzeyleri o kadar baskılanmıştır ki işçi sınıfı ancak yaşayabileceği kadar tüketim yapabilmektedir; yarattığı artıktan, ürettiğini tüketecek kadar pay alamamaktadır. Dolayısıyla üretim sürecinden artığın devşirilmesi için gereken son aşama olan ürünün son tüketicisi tarafından satın alınması sürekli eksik gerçekleşmektedir.

Burada bahsedilen üç sorun aynı anda çözülemez, birindeki iyileşme diğerinde kötüye gidişe yol açar. Bu üçlü sacayağı kapitalizmin yapısal kriz dinamiğini oluşturur. Emperyalizm işte tam da bu kriz dinamiğinden doğar ve aynı anda bu kriz dinamiğini daha da derinleştirir. Emperyalizm siyasal ve askeri müdahaleleri yoluyla saldırdığı ülkelerde hem kaynak ve hammaddeye sermaye lehine egemen olur hem de o ülkeyi sermaye için açık bir pazara

dönüştürür. Bir yandan da siyasal ve askeri müdahale süreçlerinin çıktısı olarak gerçekleşen kitlesel göçlerle merkez ülkelerdeki emek ordusunun kalabalıklaştırılmasını ve emek ücretlerinin daha da düşmesini sağlar. Böylelikle emperyalizmin yayılmacı ve sömürgeci politikalarının dönemsel çıktıları kapitalizmin krizinde geçici bir rahatlama yaratır. Ancak savaş rantları bölüşüldükten sonra aynı kriz daha da sertleşmiş bir rekabet koşulunun varlığında kendini yineler. Doğası gereği emperyalist genişleme sonludur ve sürdürülebilir değildir. Ancak kapitalizmin kriz dinamiğinin kendisi yapısal ve süreklidir, çünkü düzen kendi krizini kendi üretir.

Emperyalistler Kimlerdir?

Üretim araçlarının mülkiyetinin yoğunlaştığı, diğer ülkelerden askeri ve siyasi müdahaleler yoluyla kaynak ve hammadde çeken, aynı zamanda finansal tekelleşmeler ve genişlemeler aracılığıyla emek kesimlerinden artık devşiren ülkeler emperyalizmin merkezini oluşturur. Emperyalizmin saçaklarında duran, siyasi, askeri veya iktisadi olarak merkez ülkeler ile beraber pozisyonlanmakla beraber kendisi de emperyalizmin sömürsünden azade olmayan ülkeler emperyalizmin periferini oluşturur. Periferdeki ülkelerin sömürü halkasına dahil olmalarına rağmen emperyalist merkezlerle hizalanmaları, bu ülkelerin hakim sınıflarıyla sömürgeci

ülkelerin hakim sınıfları arasındaki uzlaşından kaynaklanır. Bu iki grup emperyalist bloğu oluşturur.

Emperyalizmin İşgal Ordusu Olarak NATO

Bugün yukarıda açıklanan emperyalist bloğun karşısında antiemperyalist bir bloğun var olduğunu iddia etmek gerçekçi değildir. Ancak bu durum her zaman böyle değildi. Bugün emperyalizmle neredeyse özdeşleşmiş olan NATO, İkinci Paylaşım Savaşı sonrasında, savaşın meşru kazananı olan SSCB'ye karşı 4 Nisan 1949'da kuruldu. Kapitalizmin en gerici formlarından biri olan faşizmi, 20. yüzyıl Avrupa'sından kazıyan işçi sınıfının iktidarı olmuştur. Bu ölçekte bir başarının sonucu olarak Sovyetler Birliği, bütün ülkelerin işçi sınıfları nezdinde başarılı bir odağa ve müttefiğe dönüşmüş,

sosyalizmi ise insanca bir yaşamın reçetesi olarak görülmeye başlanmıştır. NATO işte böyle bir dönemde Sovyetler'in çeperindeki ülkeler başta olmak üzere bütün dünya ülkelerinde sosyalizm mücadelesini geriletmek ve işçi sınıfını hem politik hem ekonomik olarak baskılamak üzere emperyalistlerce kuruldu. Kurulduğu günden bu yana da etkili olduğu her bölgede saldırdığı ilk kesim her zaman komünistler oldu. Sovyetler'in varlığında çok daha çekingen adımlar atan, ancak siyasi ve iktisadi ortaklıklar aracılığıyla genişleyebilen NATO, Sovyetler'in çözülüşünden sonra doğrudan askeri müdahaleler ve işgaller ile genişleyen bir savaş aygıtına dönüşmüştür. NATO'nun yapıp ettiklerine ilişkin kısa bir izlek sunmadan önce bir ayrımı ortadan kaldırmakta fayda var. NATO emperyalizmin diğer bütün işgal ve

müdahalelerinden ayrı tekil bir inceleme konusuna olamaz, emperyalizm NATO'dan ibaret değildir. NATO'nun tarihi; baştan başa işgaller, savaşlar ve toplu kırımlar tarihi olan emperyalizmin tarihi içinde ancak bir kesittir. Hiç kuşku yok ki büyük ve kanlı bir kesit.

NATO'nun Sovyetler Dönemindeki Durumu

Kore & Vietnam & Filistin

NATO, 4 Nisan 1949'daki kuruluşundan sonra Kore Savaşı ile kendini konsolide etti. Türkiye ve Yunanistan gibi ülkeler bu süreçte NATO üyesi oldular. Dönemin Demokrat Parti iktidarı ve Adnan Menderes Türkiye'nin NATO üyeliğini sağlayabilmek için binlerce yurttaşı Kore'deki savaşa gönderdi. Kore Savaşı'nda NATO müttefikleri adıyla aktif olan emperyalist bloğun buradaki temel motivasyonun sosyalist bir iktidar tarafından yönetilen Kuzey Kore'yi geriletmek olduğu görülmelidir.

1960'lı yıllara gelindiğinde benzer şekilde sosyalizmle idare edilen Vietnam'a -bu sefer NATO aracılığıyla değil ancak emperyalizmin merkez ülkelerinden biri olan ABD eliyle- ciddi bir saldırı gerçekleştirildi. ABD ve emperyalizm cephesi bu savaşta ağır bir yenilgiye uğradı ve başta kendi ülkelerinin kamuoyu olmak üzere bütün dünya kamuoyunda ciddi bir meşruiyet krizi ile karşı karşıya kaldılar. Özellikle Viet-

nam savaşı emperyalistlerin halklar nezdinde sömürgecilikle ve işgalcilikle damgalandığı önemli bir kavuştur.

Başlarken emperyalizmin NATO'dan ibaret olmadığını vurgulanmıştı, bunun bir tarafı Vietnam işgaline diğer bir tarafı da Filistin meselesidir. Filistin'in İsrail tarafından kademeli olarak işgal edilmesiyle başlayıp bugün soykırımla ve yerinden etmeyle devam eden süreç her ne kadar başlangıcında doğrudan doğruya NATO ile ilintili olmasa da bütünüyle emperyalizmin yarattığı bir yıkımdır. Dönemin komünistlerince gününde tespit edildiği üzere, Filistin'in İsrail tarafından işgal edilmesi emperyalizmin bölgemizdeki işgalci ve yayılmacı politikalarının ilk büyük işaretçilerinden biri olmuştur.

Sovyetler'in Çözülüşünden Sonra NATO

Balkanlar & Ortadoğu

Sovyetler Birliği'nin çözülüşünden sonra emperyalizm, Balkan havzasındaki sosyalist ülkeleri ve Ortadoğu'daki görece ilerici rejimleri açıktan hedefine aldı. Anılan bölgelerde büyük işgaller ve ardışık savaşlar başladı.

Balkanlarda sosyalist Yugoslavya'ya müdahaleler ile başlayan süreç Bosna Savaşı'yla sürdü, bu süreçte kanlı kırımlar yaşandı. Bunu Kosova'ya askeri müdahale izledi. Bu süreçler-

in her ikisinde de milliyetçi propagandanın güçlendirilerek sosyalist cumhuriyetlerin parçalanmasının önünün açıldığı bir ideolojik ön saldırı evresi vardır. Müdahaleye uygun koşulları hazırlamak, işgal ve kıyımlara karşı oluşacak tepkileri en aza indirmek için NATO'nun bu ön hazırlığa sıklıkla başvurduğunu daha sonraki süreçlerde de gördük. Bu iki aleni müdahaleyle Balkan havzasındaki sosyalist rejimler tasfiye edilmiş oldu.

Ortadoğu'da ilk saldırı ve doğrudan askeri müdahale ise 1990-1991 yıllarında Irak'ta oldu. Bu saldırı Ortadoğu halkları için cehennemin kapılarını açtı demek fazla olmaz. 2003'te ABD ve İngiltere'nin Irak'ı doğrudan işgal etmesiyle başlayan savaş resmen 2011'de, Irak Baas'ının tasfiye edilip Irak'ın parçalanması ve bölgede siyaseten etkisizleştirilmesiyle sona erdi. Bu uzun işgal boyunca NATO ve müttefikleri emperyalizm adına savaşa dahil oldular. Türkiye'de de AKP iktidarı emperyalist bloğun isteği doğrultusunda hevesli adımlar atmış olsa da, 1 Mart tezkeresi olarak anılan ve Irak'a asker göndermek için meclisin onayını isteyen önergeyi tüm çabalarına rağmen meclisten geçirmeyi başaramadı.

Bunu bölgede Suriye'ye saldırı takip etti. Bu saldırı da Suriye Baas'ının tasfiye edilip ülkenin cihatçı ve şeriatçı bir rejime teslim edilmesiyle son buldu. Suriye'deki savaşa; emperyalist koalisyon ve Türkiye Baas

rejimini ortadan kaldırmak ereğiyle katıldılar. Türkiye egemen sınıfları bu savaşa AKP iktidarının Türkiye’de artık yerleşmiş ve tahribatlarını hızlandırmış olduğu bir dönemde atıldı. Hem mezhepsel saiklerle hem de Baas rejiminin yerine demokratik bir rejim koyma vaadiyle çıkılan yolun sonunda ortaya, tıpkı Irak’ta olduğu gibi siyasi olarak stabiliteden yoksun, ilerici ve antiemperyalist karakterini kaybetmiş, gericilikle esir alınmış, bütünüyle emperyalist sömürüye açık bir ileri karakol çıktı. Üstelik Suriye’ye ait Golan Tepe-

sürede, üstelik de Kürt, Arap ve Alevi halkın katliamlara uğramasıyla beraber kaybettiler. Türkiye ise bu savaş süresince tarihinin en büyük ekonomik krizini büyüttü, kriz halen sürmekte ve Türkiye emekçi sınıfı krizin artan ekonomik yükü altında gün geçtikçe daha da fazla ezilmekte.

Emperyalizmin bölgeye müdahaleleri NATO’nun dahil olduğu ya da olmadığı hallerde her zaman devam etti. Afganistan; Arap Baharı furyasıyla Libya, Tunus, Mısır; Kaf-

edelim.

Venezuela & Küba & İran

Emperyalizmin Suriye saldırısının bir kavşak olduğu kısa sürede görüldü. Suriye’de kazandığı zaferden sonra emperyalizm cephesi önce Venezuela’ya pervasızca saldırdı, daha sonra Küba’ya uyguladığı ambargoyu bütünüyle insanlık dışı bir düzeye getirdi. Halihazırda on yıllardır süren Filistin işgali trajik boyutlara vardı. İsrail Filistin halkını yurtlarından tümüyle sürmeye, süremediklerini katletmeye, ve bölgede işgallerle ilerlemeye hızlanarak devam etti. Yani emperyalizm, Suriye sonrası süreçte hiçbir meşrulaştırma zemini kurmaya gerek görmeksizin son derece pervasız saldırılarla işgal ve müdahalelerini ilerletti. Emperyalizmin kendi hamlelerini meşrulaştırma çabasından geri çekilmesinin bir dizi nedeni var. Bu nedenlerden ilki emperyalist bloğun yaşadığı krizlerle sıkışmış olması ve meşruluk söylemlerini üretecek kadar dahi hareket alanı kalmamış olmasıdır. Diğeriyse ardışık savaşlarda kazandığı cephelerle hamlelerini meşrulaştırmaya eskisi kadar gerek duymuyor oluşudur.

leri’ni de İsrail işgal etti. Savaşa emperyalizmle dirsek teması kurarak eklenilen unsurların kazanımları çok kısa ömürlü oldu. Kürt gruplar bölgedeki hakimiyetlerini çok kısa

kasya havzasında turuncu devrimler; Ukrayna’da NATO’yu genişletme düşüyle savaş... Bunları ismen anıp emperyalizmin son dönemindeki saldırı pratiğine dönmeyi tercih

Bütün bu bağlama kısa zaman önce emperyalizmin ABD ve İsrail öncülüğünde İran’a saldırması eklendi. Emperyalist blok İran’a saldırının ilk gününde bir kız oku-

lunu vurdu. Su kaynaklarına ve enerji hatlarına saldırdı. Bugüne kadar İran'da çok sayıda sivil katledildi, Hamaney ve Laricani başta olmak üzere pek çok isim aileleriyle beraber öldürüldü. ABD ve İsrail'in, İran'a saldırısını meşrulaştırmaya çabalayan kimi kesimler İran'daki molla rejiminin baskıcı ve gerici karakterini bu uğraşlarına araç kıldılar. Oysa bunlar konuşulurken Suriye'de başa getirilen şeriat rejimi emperyalistlerin aleni onayıyla farklı mezhep ve etnisitelerden halklara dönük toplu kıyımlar yapıldı daha bir yıl bile olmamıştı, bütün dünya kamuoyu ve medya halen Epstein ifşaatlarıyla çalkalanıyordu.

Türkiye

Savaş sürerken bir yandan NATO'nun da İran'ı kuşatmak için bölgede ve ülkemizde konuşlanmaya devam ettiği açıkça görülmektedir. 2026 yılında yapılacak olan NATO zirvesi için Türkiye'nin seçilmesi ve bir tür bölgesel NATO gücünün ülkemizde kurulması için hazırlıkların başlaması bunun işaretçileridir. Emperyalizmin perifer ülkelerinin sömürden azade olmadıklarını tespit etmiştik. Bu ülkelerden biri olarak Türkiye de bir yandan emperyalizmin eylem gücü olarak iş görmekte, bir diğer taraftan da onun müdahalesine uğramaktadır. Emperyalizm, kuruluşundan beri müdahale ettiği Türkiye'de özellikle NATO'nun varlığında tahakkümünü artırmıştır.

12 Mart ve 12 Eylül süreçlerinde NATO tedrisatından geçen Amerikancı ordunun rolünü ve bu müdahalelerle Türkiye sosyalist hareketine vurdukları darbeyi mutlaka göz önünde bulundurmalıyız. Darbeyi gerçekleştiren cuntacıların iktidara taşıdığı piyasacı ve gerici iktidarlar Türkiye'de hem emek aleyhtarı politikalar uyguladılar, hem gericiğin tesisine çalıştılar, hem de emperyalizme karşı uyusukluk örgütlemeye uğraştılar. Evren, Özal ve nihayetinde Erdoğan öncülüğünde girilen bu dönüşüm süreci sonunda bugün Türkiye'nin emperyalizmle anlamlı ölçüde uyumlandırıldığı gerçeğini ortaya koymak durumundayız.

Sonuç

Bu tabloda bölgede emperyalizmi geriletmek için mücadele etmek ve bu mücadeleyi sınıflı mücadelenin

başat unsuru olarak kavramak daha da elzem bir hal alıyor. Demek oluyor ki işçi sınıfının örgütlü ve güçlü bir tepkisi ve müdahalesi olmadıkça Türkiye emperyalizmin hem uç karakolu hem de sömürgesi olacak. Hem emperyalist merkeze sürekli olarak ve artan miktarlarda kaynak ve artık akıtacak hem de emperyalizm namına girişeceği savaşın ağır faturasını Türkiye emekçilerine ödeterek daha da çok boğazlarını sıkacak. Demek oluyor ki eğer işçi sınıfı kendi özgücüsüyle bu saldırganlığa dur demezse yüzyıllardır komşusu olan bir halkla karşı karşıya gelecek ve emperyalistlerin çıkarları uğruna ölüp öldürülecek. Bu savaş bitip bir yenisi başlayıncaya kadar hiçbir itirazın duyulmaması için ağır politik baskılar ve örgütlü gericilikle ezilecek. Demek oluyor ki hem Türkiye işçi sınıfı hem de bölgedeki diğer ülkelerin ve halkların işçileri kendi özgüçlerini ve sınıfsal belleklerini her gün durmaksızın ve en güçlü haliyle örgütleyip emperyalist cepheye karşı mücadele etmedikçe bu savaşın tek kaybedeni onlar olacaklar. Sınıfımızın tarihi gösteriyor ki emperyalizme boyun eğmek demek yok olmak demektir. O halde antiemperyalizm mücadelesi bizler için bir tecih değil zorunluluktur, bütün varlığımıza göz koyanlara karşı, bütün varlığımızla mücadele etme zorunluluğu...

**Sosyalist Türkiye'yi
Kuracağız!**

*Sosyalist
★ Liseliler*